

Sokolovskyi
and Partners

АКТУАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЙНО- ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ БУДІВНИЦТВА СЕС

Іван Балицький

Голова правового комітету Асоціації сонячної енергетики України, адвокат

Актуальні інвестиційно-правові інструменти будівництва СЕС у 2026 році

Закони України “Про зелену трансформацію” №3220-IX та “Про посилення енергетичної стійкості” №4777-IX пропонують потенційним інвесторам такі інвестиційно-правові інструменти для будівництва СЕС:

- механізм самоспоживання

- механізм самовиробництва
(Net billing)

- продаж електричної енергії
на оптовому ринку

- механізм “зелених” аукціонів

Механізм самоспоживання

Механізм самоспоживання передбачає будівництво СЕС виключно для забезпечення власних потреб промислового споживача без можливості продажу електроенергії в мережу.

Особливості механізму :

- укладання з промисловим споживачем договору - CPPA (Corporate Power Purchase Agreement)
- потужність СЕС до 20 МВт
- можливість будівництва разом УЗЕ потужністю до 5 МВт
- ліцензія на виробництво та зберігання електричної енергії не потрібні
- у деяких випадках необхідно отримати дозвільні документи у сфері будівництва

Механізм самовиробництва (Net billing)

Механізм самовиробництва (Net billing) передбачає будівництво СЕС для забезпечення власних потреб промислового споживача з можливістю продажу електроенергії в мережу

Особливості механізму:

- укладання з промисловим споживачем договору - CPPA (Corporate Power Purchase Agreement) на купівлю всього обсягу виробленої енергії;
- потужність СЕС до 20 МВт;
- продаж електроенергії в мережу може здійснювати лише промисловий споживач;
- обсяг продажу електроенергії в мережу (Net billing) - не більше 50% від потужності СЕС;
- набуття промисловим підприємством спеціального статусу - “активний споживач” ;
- можливість будівництва разом з УЗЕ потужністю до 5 МВт
- можливість приєднання СЕС та/або УЗЕ інших споживачів
- ліцензії на виробництво, зберігання та продаж електричної енергії не потрібні;
- у деяких випадках необхідно отримати дозвільні документи у сфері будівництва.

Механізм продажу електричної енергії на оптовому ринку

Механізм продажу електричної енергії на оптовому ринку передбачає будівництво СЕС з метою самостійної участі на всіх сегментах оптового ринку електричної енергії

Особливості механізму :

- продаж електроенергії може здійснюватися на різних ринках електроенергії (на ринку двосторонніх договорів, РДН, ВДР, Балансуючий ринок та або ринок допоміжних послуг) за вільними цінами;
- СЕС може укласти з промисловим споживачем договір - СРРА та продавати електричну енергію промислового споживачу
- обсяг продажу електроенергії не обмежується
- потужність СЕС не обмежується
- СЕС несе відповідальність за власні “небаланси”
- необхідно набувати статусу учасника оптового енергетичного ринку
- необхідна ліцензія на виробництво електричної енергії
- у деяких випадках необхідно отримати дозвільних документів у сфері будівництва
- є можливість встановлення УЗЕ без отримання ліцензії на зберігання

Механізм "зелених" аукціонів

Умови реалізації механізму:

- Аукціони проводить ДП «Гарантований покупець»
- Фінансове забезпечення (банківська гарантія або ескроу-рахунок):
  - 5 євро/кВт - для участі в аукціоні,
  - 10 євро/кВт - для переможця аукціону
- СЕС набуває статусу учасника оптового ринку
- СЕС несе відповідальність за "небаланси"
- Необхідна ліцензія на виробництво електричної енергії
- відсутність премії для нічної генерації (для СЕС без УЗЕ)
- передбачені мінімальні квоти підтримки:
  - для СЕС - не менше 5%
  - для СЕС+УЗЕ - не менше 10%
- Кабмін щороку затверджує річну квоту підтримки та індикативний прогноз на 4 роки

Механізм передбачає будівництво СЕС з метою самостійної участі на оптових ринках та отримання державної підтримки за механізмом ринкової премії (Feed-in-Premium).

Параметри та особливості підтримки

- Строк дії програми — до 2034 року;
- строк підтримки — 12 років;
- строк будівництва СЕС — 18 міс. (42 міс. - в період дії воєнного стану);
- Максимальна ставка ринкової премії — 8 євроцентів/кВт·год;
- потужність СЕС обмежується розміром квоти та поданою аукціонною пропозицією;
- допустиме відхилення потужності — $\pm 10\%$
- один учасник / група — не більше 50% річної квоти

Особливості будівництва СЕС +BESS (УЗЕ) для участі в “зелених” аукціонах та отримання підтримки за механізмом ринкової премії (Feed-in-Premium)

Особливості механізму:

- Строк дії програми — до 2034 року
- строк підтримки — 12 років
- строк будівництва СЕС — 18 міс. з дня укладення договору (42 міс. в період воєнного стану)
- Максимальна ставка ринкової премії — 12 євроцентів/кВт·год
- потужність СЕС обмежується розміром квоти;
- допустиме відхилення потужності — $\pm 10\%$
- один учасник/група — не більше 50% річної квоти
- продаж електроенергії може здійснюватися на різних сегментах оптового ринку

Умови реалізації механізму

- наявність УЗЕ потужністю - не менше ніж 80% потужності СЕС
- ємність УЗЕ - не менше ніж 2 кВт*год/ 1 кВт потужності СЕС
- 2 години підряд у проміжку 10:00–16:00 — без виплати ринкової премії
- можливість відбору електроенергії в УЗЕ з мережі (без виплати ринкової премії)
- СЕС отримує ліцензію, набуває статусу учасника та несе відповідальність за “небаланси”
- ліцензія на зберігання електричної енергії - не потрібна

ЗАЛИШИЛИСЬ ПИТАННЯ?

 ib@splf.ua

Facebook

LinkedIn

